

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

СТ А Н О В И Щ Е

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	353 - 01 - 24	
Дата	08 / 10	2013 г.

по доклада за дейността на Омбудсмана на Република България за 2012 г., № 361-00-1, внесен от Омбудсмана на Република България на 1 април 2013 г. 13.58
01

На свое редовно заседание, проведено на 2 октомври 2013 г., Комисията по икономическата политика и туризъм разгледа доклада за дейността на Омбудсмана на Република България за 2012 г.

Докладът беше представен от Омбудсмана на Република България – Константин Пенчев. Той акцентира върху частта от доклада отнасяща се до защита на правата на потребителите на обществени услуги. Константин Пенчев отбеляза, че през 2012 г. са постъпили 1202 оплаквания, свързани с правата на потребителите на обществени услуги. От тях 388 - свързани с телефонните услуги, 280 – с топлоснабдяването, 207 - с В и К услугите, 180 – с електроснабдяването, 84 – с услугата сметосъбиране и сметоизвозване, 18 – с обществения транспорт и 45 – за други обществени услуги.

Оплакванията при предоставяне на телефонни услуги, на интернет и на медийни услуги основно са свързани с прехвърляне на вземания от мобилните оператори към фирми за събиране на вземания, неправомерно начислени суми/неустойки по договор, пренос на номер от една мобилна мрежа към друга и некоректно сключени договори.

Като несправедливи по отношение на потребителите бяха посочени разпоредбите на чл. 153, ал. 1 и 6 от Закона за енергетиката, според които „всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно отклонение, са потребители на топлинна енергия” и „потребителите в сграда – етажна собственост, които прекратят топлоподаването към отоплителните тела в имотите си, остават потребители на топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на сградата”.

Беше посочен и друг текст в Закона за енергетиката, който създава неравнопоставеност - чл. 153, ал. 5. Според тази норма „при въведена система за дялово разпределение на топлинна енергия клиентите в сграда – етажна собственост, нямат право да прекратяват подаването на топлинна

енергия към отоплителните тела в имотите си чрез физическото им отделяне от сградната инсталация”.

В Наредба № 4/2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи също има неравноправни текстове. Според омбудсмана е необходимо да се регламентира ясно и справедливо начинът на разпределение на разхода за вода „общо потребление”.

Като принципа на неравнопоставеност между гражданите и доставчиците на обществени услуги беше посочена и липсата на законова възможност потребителите да искат промяна в общите им условия.

По този повод са отправени препоръки към ДКЕВР за тяхното преразглеждане и промяна, за да се гарантира:

- правото на потребителите на избор кое задължение да погасят в съответствие с чл. 76 от Закона за задълженията и договорите;
- принципът на целесъобразност при обработването на лични данни на потребителите;
- равнопоставеност в отношенията между доставчик и клиент при коригирането на количествата неизмерена електрическа енергия за минал период.

Бяха посочени и други текстове в общите условия, които създават неравнопоставеност:

- проверки на електромерите без присъствие на потребителите, с което се нарушава правото им да присъстват на тези проверки;
- монтиране на средствата за търговско измерване на голяма височина, поради което потребителите не могат да контролират потреблението си;
- ограничаваща правата на потребителите на електроенергия процедура за поемане на имуществената отговорност при нанесени материални вреди;
- начисляване на лихви за забавено плащане върху прогнозни сметки за топлинна енергия.

В изложението се Константин Пенчев засегна и неравноправните отношения между потребители и доставчици на финансови услуги. Той посочи, че въпреки разпоредбата на чл. 19, ал. 2 от Конституцията, с нормата на чл. 417, т. 2 от Гражданския процесуален кодекс се създава привилегирован режим за събиране на парични вземания на държавни учреждения, общини и банки. До неравнопоставеност, според него, води и нормата на чл. 144, ал. 2 от Закона за защита на потребителите, според която „доставчикът на финансови услуги си запазва правото, при наличие на основателна причина, да промени без предизвестие лихвен процент.“

В хода на дискусиата народните представители изразиха удовлетвореност от задълбочения анализ и направените изводи и изразиха

готовност за законодателни промени, които да усъвършенстват съществуващата нормативна уредба.

След представяне и обсъждане на доклада се проведе гласуване, което приключи при следните резултати: “За” – 13 народни представители, без “Против” и “Въздържали се”.

Въз основа на гореизложеното Комисията по икономическата политика и туризъм предлага на Народното събрание да приеме доклада за дейността на Омбудсмана на Република България за 2012 г., № 361-00-1, внесен от Омбудсмана на Република България на 1 април 2013 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ:**

АЛИОСМАН ИМАМОВ